

Pressemeddelelse

Luxembourg, den 1. juni 2022

EU-støtte stort set uden effekt på SMV'ers konkurrenceevne

Små og mellemstore virksomheder (SMV'er) er vigtige for EU's økonomi. Men de har reelt ikke haft gavn af de EU-foranstaltninger, der skal styrke deres konkurrenceevne. Det konkluderer Den Europæiske Revisionsret i en særberetning, der offentliggøres i dag. EU-støtten stimulerede SMV'ernes villighed til at investere, men dens effekt og effektivitet med hensyn til at øge deres konkurrenceevne var så begrænset, at de fleste støttede SMV'er ganske enkelt ikke havde reel gavn af EU-midlerne. Revisorerne opfordrer Europa-Kommissionen og medlemsstaterne til at gøre bedre brug af EU-finansieringen, så den effektivt hjælper SMV'erne.

Små og mellemstore virksomheder er et bærende element i EU's økonomi, idet de beskæftiger næsten to tredjedele (63 %) af EU's arbejdsstyrke og genererer halvdelen (52 %) af værditilvæksten i EU. Men de får somme tider problemer, når de prøver at konkurrere med større virksomheder. EU har politikker, der tager sigte på at støtte SMV'er, især under Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU). I perioden 2014-2020 tildelte EFRU-finansierede programmer over 40 milliarder euro til forbedring af SMV'ers konkurrenceevne, og i forbindelse med reaktionen på covid-19-pandemien blev der frigivet yderligere EU-midler. Men EU-revisorerne konkluderer, at dette ikke gjorde SMV'erne væsentlig mere konkurrencedygtige.

"SMV'er er ryggraden i EU's økonomi, og derfor både behøver og fortjener de støtte i forbindelse med opstart og opskalering af deres aktiviteter," siger Pietro Russo, det medlem af Revisionsretten, der er ansvarligt for revisionen. *"EFRU-støtten i de seneste år har dog ikke haft nogen mærkbar betydning for SMV'ernes samlede konkurrenceevne, hvilket rejser tvivl om nytten af EU's foranstaltninger på dette område."*

Der er over 20 millioner SMV'er i EU. Målet var, at EFRU skulle have ydet direkte støtte til 800 000 af dem ved udgangen af 2019. Men EFRU-forordningen fastsatte ikke, at medlemsstaterne skulle udarbejde strategier for, hvordan de bedst kunne øge deres SMV'ers konkurrenceevne, og derfor var det svært at sikre, at EU-finansieringen blev rettet mod de virksomheder og områder, der havde størst vækstpotentiale. I gennemsnit ydede EFRU-programmerne ca. 42 000 euro til hver støttedtagende SMV. Bag dette tal ligger der dog betydelige forskelle mellem medlemsstaterne med hensyn til de faktiske ydede beløb, som spændte fra ca. 392 000 euro pr. projekt i Østrig til under 1 000 euro i Irland. EU-revisorerne advarer om, at det kan være problematisk at finansiere et stort antal SMV'er, fordi der er en

Formålet med denne pressemeddelelse er at gengive hovedbudskaberne i Den Europæiske Revisionsrets særberetning. Beretningen i sin helhed kan fås på eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

risiko for, at små projekter ikke opnår den kritiske masse, der er nødvendig for at få reel effekt på SMV'ernes konkurrenceevne.

I praksis var størstedelen af EFRU-midlerne øremærket til at støtte individuelle SMV'er med enkeltstående projekter. Men revisionen viste, at sådanne projekter kun havde begrænsede afsmittende virkninger, hvilket reducerede EU-støttens samlede effekt. I nogle tilfælde forringede EFRU-finansieringen endog de økonomiske udsigter for SMV'er, der konkurrerede på de samme markeder og ikke modtog støtte. Revisorerne bemærker endvidere, at projekterne normalt adresserede en specifik konkurrenceevnefaktor uden at fokusere på effektivitet og uden at tackle virksomhedernes behov i bredere forstand, f.eks. deres behov for at finde kvalificeret arbejdskraft og håndtere lovgivningsmæssige hindringer og administrative byrder. Dette betød ifølge revisorerne, at nogle SMV'er modtog omfattende støtte uden at forbedre deres samlede konkurrenceevne.

Revisorerne fremhæver også andre elementer, der begrænsede EU-støttens effektivitet. Bl.a. var udvælgelsesprocedurerne generelt for uambitiøse og ikke udformet med fokus på at tildele finansiering til de mest konkurrencedygtige projekter. De fleste af de forslag, der opnåede det krævede pointminimum, modtog støtte, og der var ingen benchmarking eller konkurrence mellem de indsendte ansøgninger. Faktorer såsom bæredygtige forøgelse af konkurrenceevnen eller markedsudvidelser blev ikke taget i betragtning, og innovation eller forskning og udvikling spillede kun en mindre rolle i forbindelse med afgørelserne. Det betød, at EU-midlerne ikke primært blev kanaliseret til de mest lovende SMV'er.

Endelig rejser revisorerne tvivl om støttens merværdi. De bemærker, at de fleste støttede SMV'er også uden offentlig finansiering ville have foretaget de samme investeringer. Dette bekræfter, at der er en risiko for dødvægt i denne type EU-støtteordninger, hvilket Revisionsretten har påpeget mange gange.

Baggrundsoplysninger

I EU er SMV'er virksomheder med under 250 ansatte og enten en årlig omsætning på højst 50 millioner euro eller en årlig balance på højst 43 millioner euro. De europæiske struktur- og investeringsfonde (ESI-fondene) - heriblandt Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU) - er blandt de største EU-programmer, der yder finansiel støtte til SMV'er. I perioden 2014-2020 tildelte EFRU-finansierede programmer 54,4 milliarder euro til SMV-relaterede foranstaltninger under specifikke prioriteter kaldet tematiske mål. De fleste af EFRU's tematiske mål kan direkte eller indirekte bidrage til at øge SMV'ers konkurrenceevne. Tematisk mål 3, "Fremme af SMV'ers konkurrenceevne", er det tematiske mål, der har den næststørste tildeling af EFRU-midler - 40,3 milliarder euro af de i alt 201,5 milliarder euro i EFRU-midler, der i juni 2021 var tildelt fra EU-budgettet. I alt ydes tre fjerdedele af EFRU-midlerne til SMV'er (75 %) som direkte støtte.

Særberetning nr. 08/2022 "*EFRU-støtte til SMV'ers konkurrenceevne - Svagheder i støttens udformning svækker finansieringens effektivitet*" foreligger på Revisionsrettens websted (eca.europa.eu).

I maj i år offentliggjorde Revisionsretten en særberetning om [EU's programmer for fremme af SMV'ers adgang til internationale markeder](#).

Revisionsretten præsenterer sine særberetninger for Europa-Parlamentet og EU-Rådet samt for andre interessenter såsom de nationale parlamenter, aktører i erhvervslivet og repræsentanter for civilsamfundet. Langt hovedparten af de anbefalinger, den fremsætter i sine særberetninger, bliver gennemført i praksis.

Pressekontakt

Revisionsrettens pressekontor: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu - M: (+352) 691 551 502
- Damijan Fišer: damijan.fiser@eca.europa.eu - M: (+352) 621 552 224
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu - M: (+352) 691 553 547